

## **DM Pensionist Øst Forårsprogram 2026**

**Onsdag d. 14. januar 2026 kl. 15.00 – 17.00, Akademikerhusets kantine, Peter Bangs Vej 30, 4. sal, 2000 Frederiksberg**

### **”Digitalisering af Dansk vestindiske arkiver frem til 1917, som findes på US Virgin Islands”**

**v/tidligere rigsarkivar Asbjørn Hellum og tidligere stadsarkivar Ruth Hedegaard**

Foredragsholderne er i gang med at digitalisere de gamle dansk vestindiske arkiver, som stadig findes på øerne. (Nu US Virgin Islands).

De har, med fondsstøtte altovervejende fra Civilingeniør Knud Nørgaard og Hustru Grethe Nørgaards fond, været på øerne 4 x 2½ måned og har indtil nu digitaliseret mere end 84.500 sider. I de kommende år vil de opholde sig der 5-6 måneder om året for at digitalisere så mange som muligt af de vigtigste arkivalier fra den danske kolonitid før, under og efter slaveriets ophævelse. De vil give et kort overblik over De Vestindiske øers historie under dansk overherredømme fra 1672-1917.

De vil præsentere deres projekt, som bl.a. gør brug af Kunstig Intelligens, og fortælle om arkivernes historie og fremtidige perspektiver i arbejdet med dem. En del af arkiverne forblev på øerne efter overdragelsen til USA i 1917. Det er især arkiver vedr. Poli- og retsvæsen, ejendomsregistrering mv., og her findes der meget spændende indhold og mange gode historier om dagliglivet, bl.a. en bestemmelse fra Generalguvernør Peter von Scholten om, hvad der skal afgøre de ufries værdisætning samt en liste med deres værdi, opgivet efter alder i 1837.

De vil fortælle om indholdet af arkiverne og vil demonstrere mulighederne for at bruge materialet, uanset hvor man befinder sig. Gennem ”levende” eksempler fra arkiverne vil de vise og fortælle om, hvad der kan findes om plantager, slavegjorte og embedsmænd samt meget andet på øerne. Med præsentationen håber de at øge kendskabet til og interessen for den fælles dansk-vestindiske kolonihistorie.

**Tovholder er Hanne Ougaard**

**Tilmelding senest onsdag d. 7. januar 2026 til tovholderen.**

**Ved tilmelding skal denne mailadresse benyttes: e-mail: [hanne@ougaard.dk](mailto:hanne@ougaard.dk)**

**Onsdag d. 25. februar 2026 kl. 15.00 – 17.00, Akademikerhusets kantine, Peter Bangs Vej 30, 4. sal, 2000 Frederiksberg**

### **”Mellemøsten efter Gaza-krigen”**

**v/ Sune Haugbølle, Professor, Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv, Roskilde Universitet**

**Tovholder er Inger Rossing Jensen**

**Tilmelding senest onsdag d. 11. februar 2026 til e-mail: [irj@dm.dk](mailto:irj@dm.dk)**

**Tirsdag d. 24. marts 2026 kl. 15.00 – 17.00, Akademikerhusets kantine, Peter Bangs Vej 30, 4. sal, 2000 Frederiksberg.**

**”Om kalkmalerier og deres bevaring”**

**v/ Kirsten Trampedach, uddannet fra Det Kgl. Danske Kunstakademis Konservatorskole**

I foredraget vil der blive fokuseret på kalkmalerier i middelalderkirker i det nuværende danske område. I omkring 600 af landets ca. 1750 middelalderkirker er der synlige kalkmalerier, som fortrinsvis repræsenterer perioden fra o. 1100 til 1536.

Der vil blive foretaget en kort gennemgang af de stilistiske karakteristika, som kendetegner de forskellige perioder, men hovedvægten vil blive lagt på en teknisk beskrivelse af, hvad kalkmalerier er, og hvorledes de er blevet udført. En viden, som er grundlag både for analyse af skadesfænomener og i valg af metode i konservering/restaurering, som er foredragets andet fokus. Herunder eksempler på, hvorledes man har forholdt sig til konservering/restaurering fra midten af 1800-tallet til i dag.

**Konservator Kirsten Trampedach** har siden 1970 arbejdet på Nationalmuseet. Først som praktiserende konservator med kalkmaleri som speciale. Senere i fortrinsvis administrative stillinger, hvoraf de sidste 20 år som Kirkekonsulent (antikvarisk rådgiver for landets stifter i forbindelse med restaureringer af kirke).

**Tovholder er Dorte von Bülow**

**Tilmelding senest tirsdag d. 10. marts til tovholderen. Ved tilmelding skal denne mailadresse benyttes: e-mail: [2026pensionistforedrag@gmail.com](mailto:2026pensionistforedrag@gmail.com)**

**Fredag d. 24. april 2026 kl. 15.00-17.00, Akademikerhusets kantine, Peter Bangs Vej 30, 4. sal, 2000 Frederiksberg.**

**Forskningens Døgn foredrag ”Kringsatt af fiender? Den Europæiske Union og den nye verdens orden”**

**v/ Morten Rasmussen, Lektor ved Saxo Instituttet, Københavns Universitet**

Siden Trumps indtog i det Hvide Hus i 2025 er den vestlige verdensorden truet af sammenbrud. Foredraget giver med udgangspunkt i en historisk analyse et bud på EU's udfordringer og muligheder for at forsvare sine interesser.

Europa og EU står i disse år overfor de største geopolitiske udfordringer siden begyndelsen af den Kolde Krig i slutningen af 1940'erne. I 2022 blev Ukraine angrebet af Putins Rusland, der ønskede at overtage landet og samtidig ødelægge den sikkerhedsstruktur, der har skaffet fred på det europæiske kontinent. Den nye globale supermagt Kina har delvist støttet Rusland og truer samtidig Europas økonomiske stabilitet med billig eksport.

Disse trusler er desto alvorligere, fordi USA under Trumps ledelse nu ikke kun udfordrer det transatlantiske forhold og NATO, men direkte truer Europas liberale demokratier. Foredraget vil på baggrund af den europæiske og transatlantiske historie de sidste 80 år give et bud på, hvilke muligheder EU har for at håndtere disse voldsomme trusler.

**Tovholder er Inger Rossing Jensen**

**Tilmelding senest i uge 15 i 2026 til tovholderen, e-mail [irj@dm.dk](mailto:irj@dm.dk)**

**Onsdag d. 27. maj 2026 kl. 15.00-17.00, Akademikerhusets kantine, Peter Bangs Vej 30, 4. sal, 2000 Frederiksberg.**

**”Rusland og krigen i Ukraine”**

**v/cand.mag. Claus Mathiesen**

Krigen mellem Rusland og Ukraine har stået på siden 2014 og kulminerede foreløbig med Ruslands invasion af Ukraine 24. februar 2022. Krigen har ændret vores billede og forståelse af europæisk sikkerhed. I foredraget ser vi på de vigtigste årsager til krigen og på dens kompleksitet. Vi gør status over dens hidtidige forløb og ser på, hvordan krigen kan tænkes at udvikle sig? Er der overhovedet udsigt til en fredelig løsning mellem Ukraine og Rusland? Er der håb om at skabe et tåleligt forhold mellem de vestlige demokratier, som engagerede sig i krigen på ukrainsk side, og Rusland, hvis politiske agenda indeholder neoimperialistiske elementer og hvis politiske system er i stigende grad autokratisk?

**Claus Mathiesen** er fhv. studielektor ved Institut for Sprog og Kultur, Forsvarsakademiet, fhv. forsvarsattaché i Polen og Ukraine, ekstern lektor, Københavns Universitet.

Uddannelse: cand.mag. i russisk og polsk, sprogofficer.

**Tovholder er Susan Bjerre Brinck**

**Tilmelding senest onsdag d. 13. maj 2026 til tovholderen,**

**e-mail: [susanbjerrebrinck@gmail.com](mailto:susanbjerrebrinck@gmail.com)**